

megfelekednünk arról, hogy a fejlődő gyermekeknek aránylag több táplálékra van szükségük, mint nekünk felnőtteknek. Mi a már kiépített testet csak konzerváljuk, nekik azonban a test fentartása mellett még fel is kell azt építeniök. Lakianak jól, ne koplaljanak a gyermekeink, de oktassuk ki é sőrizzük ellen őket, hogy egyetlenegy falatot se prédáljanak el. Békeidőben sem ártana a legszigorubb feyelmezés e téren, de különösen indokolt és százszorosán szükséges ez ma, amikor minden módon és minden vonalon kell felvinnünk a küzdelmet ellenségeink azon galád terve ellen, hogy szövetségeseinket és minket kiéheztesse nek.

Bizonyára ezek a szempontok vezették a szegedi állami főgimnázium kitünő igazgatóját, *Kárpáti Károly* dr-t, amikor a mai napon intézete minden osztályában körözvényileg szólította fel az ifjuságot, hogy az adott viszonyok között *elégedjenek meg a tanulók a legegyszerűbb ételekkel, ne válogassanak és főleg ne pazaroljanak.*

Meg vagyunk róla győződve, hogy Kárpáti igazgató nemcsak a szegedi iskolák igazgatóiban fog lelkes követőkre találni, hanem szélesebb körökben is figyelmet fog kelteni. Sőt talán helyénvaló lenne, ha a kultuszminisztérium az ország összes iskoláihoz bocsátana ki ily értelmű rendeletet. Így válik egyszerű iskolai körözvény országos érdekűvé és a mostani háborús idők egyik érdekes dokumentumává.

Népfölkelők sorozása és összeírása.

A szegedi katonai ügyosztályhoz megérkezett a 37—42 éves B) osztályú népfölkelők sorozásának elrendelése. Eszerint az 1886. évi XX. t.-c. alapján utagittatnak mindazon népfölkelésre kötelezettek, akik az 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. évben születtek és a sorozó vagy vegyes felülvizsgáló bizottság által *fegyverképtelennek osztályoztattak*, illetőleg katonai vagy honvéd felülvizsgáló bizottság által a közös hadsereg, haditengerészet, a honvédség vagy a csendőrség kötelékéből az 1914. július 31-ig elbocsáttattak, vagy állítási kötelezettségüknek eddig eleget nem tettek, továbbá azok a főt fősorolt években született egyének, akik időközben a magyar vagy osztrák állampolgárságot, illetőleg bosznia-hercegovinai tartományi illetőséget megszereztek és állítási kötelezettség alá nem estek, hogy összeírásuk végett a tartózkodási hely községi előljáróságánál (városi hatóságnál), kisközségekben a körjegyzőségek székhelyén jelentkezzenek. A jelentkezés alkalmával a népfölkelésre kötelezettnek netán birtokában levő munkakönyv, vagy más, a személyi adatokat feltüntető okmány, illetőleg népfölkelési igazolványi könyv, igazolásul felmutatandó. Az összeírásuk végett főtiek szerint jelentkezésre utasított egyének összeírásuk után az előljáróságnak később közzéteendő rendelkezéséhez képest a folyó évi *április hó 6-tól május hó 4-ig* terjedő időközben és helyen népfölkelési bemutató szemlére fognak behivatni és elővezettetni és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni. Az alkalmasok bevonulásuk idejéről hirdetmény útján értesítettnek.

A szegedi katonai ügyosztály *Somogyi Szilveszter* dr polgármester aláírásával az alábbi hirdetményt tette közzé:
Szeged sz. kir. város katonai ügyosztályától.
8980—1915. tan. szám.

Népfölkelő munkások összeírása.

A magyar királyi honvédelmi minisztérium a B) alosztályú népfölkelésre kötelezett szakmunkások összeírását 1322. eln. 4—1915. szám alatt elrendelte. Fölhivom ehhez képest az 1872., 1873., 1874., 1875., 1876. és 1877. években született Szegeden tartózkodó, bármilyen illetőségű, magyar avagy osztrák honosságu, be nem sorozott, alábbi felsorolt ipari munkásokat, hogy *összeírás végett folyó évi március hó 4., 5. és 6. napjain* délelőtt 8—12 óráig a városi katonai ügyosztályban (Bérház, II.

em.) jelentkezzenek. Jelentkezni tartoznak az említett években született következő önálló és segéd szakmunkások (iparosok) és pedig: 1. Vas- (fém-) esztergályosok, 2. Lakatos és géplakatosok, 3. Szerszámkészítők, 4. Kovácsok, 5. Marók, 6. Vas- és fémöntők, 7. Műszerészek, 8. Praeciziós műszerészek, 9. Ólomforrasztók, 10. Bádgosok, 11. Ácsok, 12. Asztalosok, 13. Nyergesek, szijgyártók, 14. Timárok, 15. Cipészek, eszmadaiák, 16. Szabók, 17. Kőszénbányákban dolgozó, most munkamékküli vājárok, csillések s egyéb kőszénbányai munkások. Aki összeírás végett nem jelentkezik, *azt elővezetik és a törvény teljes szigorával büntetik.*

HIREK

0000

— **A M. T. K. E. ügye.** Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület dolgában megindult vizsgálattal kapcsolatban a budapesti lapok csütörtöki számaiban a következő nyilatkozat jelent meg:

Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület ügyével kapcsolatban több lapban személyemet illetőleg téves és tendenciózus közlemények jelentek meg. Ezekre vonatkozóan — anélkül, hogy az egyesület ellen folyó vizsgálat hivatalos megállapításának bármikép is elébe akarnék vágni — már most szükségesnek tartom kijelenteni, hogy én sem a pénzügyminiszter által az egyesület részére engedélyezett tárgysorsjátéknak, sem pedig a belügyi-, kereskedelmi- és pénzügyi miniszterek együttes rendeletével engedélyezett jótékonycélu cikkeknek bérelője nem voltam. Engem az egyesület ügyvezetősége meghívott és megbízott azzal, hogy előbb a sorsjegyek, majd pedig a jótékonycélu cikkek elárúsításának adminisztrációját vezessem s miután az egész napomat s gyakran éjszakáimat is lekötő, fáradhatatlan munkámért fix dotációt adni nem akart, az általam produkált eredmény arányában díjazott. Valótlan, hogy én ügynökhaddal árasztottam el az országot, — mert a sorsjegyek eladására vonatkozó írásos megállapodásban kb van kötve, hogy a sorsjegyek eladása, mint minden sorsjegynél történni szokott, elárúsító útján történik és ezen elárúsítóknak adandó jutalék nagyságát is a megállapodásban az ügyvezetőség előírta számmalra. Valótlan, hogy az egyesület ügyvezetősége nekem folyósított tizezreket forgótökének. Az ügyvezetőség a nyomdavidálmaknak fizetett huszezer korona körül összeget az egyesülethez szállított jótékonycélu cikkekért. Én vállalkozó nem voltam, mert tőkém nincs, nem voltam tisztviselő, nem voltam rendszeresített alkalmazott, nem kezeltam az egyesület pénzét, nem végeztem számadásait, egyszerűen magánjogi viszonyban álltam az egyesülettel. Egyébként a vizsgálat, amelynek mint intakt, becsületes ember, nyugodt lélekkel nézek elébe, az általam itt előadottakat személyemet illetőleg meg is fogja állapítani. *Róna Lajos.*

— **Az amerikai rutének monarchiánk mellett.** Filadelfiából íják: *Ortinsky Sótér*, az Egyesült-Államok görög-katolikus püspöke, elnöklésével gyűlés volt, amelyen Magyarországból és Galiciából származó körülbelül 400 rutén kiküldött vett részt. A gyűlés nemzeti főtanácscsá alakult át, amelynek az lesz a feladata, hogy a monarchiába élő és segítségreszoruló rutének érdekében már megindított mozgalommal párhuzamosan erélyes propagandát fejtsen ki *a rutén népnek az Oroszor-*

Küldjünk katonáinknak thermosüvegeket, teát konyakot, likört, csokoládét, caces-t. Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi minisztérium *Hadsegélyező Hivatala*, Budapest, IV. Váci-utca 38.

szág ellen való küzdelemben kitartása érdekében is. A nemzeti főtanács határozatai javaslatot fogadott el, amely *az osztrák-magyar monarchia iránt való lojális ragaszkodást hangsúlyozza* és az orosz részről a ruténekkel szemben elkövetett hatalmaskodások ellen óvást emel. A nemzeti főtanács egyben megkérte a washingtoni osztrák-magyar nagykövetet, hogy ezt a manifesztációt a trón szármolya elé juttassa.

— **A Vörös-Félhold jelvényei.** A Vörös Félhold művészi kivitelű jelvényei iránt országszerte nagy érdeklődés mutatkozik. Miután technikailag lehetetlen minden egyes érdeklődőnek az általa kívánt példányt postán elküldeni, ennél fogva az Országos Bizottság, mely Budapesten az Országházban székel, kéri vidéki városaink hazafias kereskedőit, hogy megfelelő mennyiségű jelvényt a bizottság útján beszerezvén, ők vállalkozzanak azoknak kiszolgáltatására, akik a török-magyar testvériségnek ezt a szép jelvényét feltűzni óhajtják. A bizottság 5 kilóig terjedő postacsomagban bérmentve küld jelvényeket mindenkinek, aki a kért mennyiségnek darabonként egy korona árát előre beküldi.

— **A hadsegítő bizottság március 4-én** csütörtökön délután 4 órakor tartja meg rendes havi ülését a belvárosi óvóiskola magyteremben, melyre ezuton hívja meg a bizottság tagjait az elnökség. A hadsegítő-bizottság március 15-én tartandó sorsolási ünnepsége valóságos eseménye lesz városunknak, a részletes programot most dolgozza ki a vezetőség, de előreláthatólag zsufolt terem fogja élvezni ezt a programot. A hazafias közönség, mint eddig minden alkalommal, úgy most is a legnagyobb áldozatkészséggel mozditja elő a tárgysorsjáték sikerét. Hiszen tudja és érzi mindenki, hogy a haza védelmében keservesen nélkülöző katonáinkat támogatni kötelesség, ehhez pedig sok, nagyon sok pénz kell. Ezt a szent célt mozditja elő mindenki, ki a tárgysorsjáték sorsjegyeit megvásárolja, de emelett még igen értékes és szép nyerepménytárgyak birtokába juttathatja szerencséseje. A hadsegítő bizottság jólelkű hölgyei szinte megszégyenítve a hivatásos sorsjegyügynököket, naponta százával adják el a sorsjegyeket. A sorsjáték céljaira ujabban felülfizettek: Wagner Gusztáv 10, özv. Leib Henrikné 5, Tóth Ferencné 1 korona. Értékes nyerepménytárgyakat küldtek *Arany Károlyné* dr.né ügyvezető-alelnökhöz (D. M. K. E.-palota, fdsz. 5.): Várkonyi Ferencné egy himzett milieu, Szigyártó Albertné egy festett kép, Schmidt Béláné egy porcellán virágváza, N. N. márvány-nehezékek kézi festéssel, Lendvay Sándor és neje ezüst asztaldisz, Almássy Endre egy ingyen páholy, Brenner Testvérek 3 drb. ingyen-utalvány: 1 boudoir, 1 Maccart és egy kabinet fényképre. A Hadsegítő-Bizottság nemes céljaira ujabban még Vajda Sándor adományozott 50 koronát.

— **A tolonc.** Az idei szezonban adott magyar filmek közül az első sikerült. Már módunkban volt látni néhány magyar darabot de azok a magyar kinematográfia iránt való hitünket megingatták. Szerencsére itt a „Tolonc”, amely minden várakozást tulszárnyal, amely a fokmérője annak, mire képes ma a mi művészetünk. Az ország legkomolyabb és legmagyarabb lapja, a *Budapesti Hírlap* is, mint a magyar művészet eseményét méltatja a Toloncot, ami annál fontosabb, mert hisz a B. H. mindig a legszigorubb hírája a mozinak, szinte kegyetlen tárgyilagossággal boncolta mindig. És a B. H. mégis konstatálja *A tolonc* nagy jelentőségét és szóról-szóra írja a következőket:

Magyar film. Szóval sulyosabb kritikát kíván a közönségtől — nem pedig elnézést. Örömmel konstatáljuk, hogy *elnézésre igazán nincs szükség semmilyen szempontból.* A toloncra amely az Apollóban és a Tivoliban hétfőtől kezdve kerül színre, a főpróba kivételesen nagy sikere után meg kell állapíta-